

Kungsbacka kommun

Rektorn vid Toråsskolan F-3

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Toråsskolan F-3
i Kungsbacka kommun

Tillsyn i Toråsskolan F-3

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kungsbacka kommun under år 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Toråsskolan F-3 besöktes av Skolinspektionen den 29 januari 2014.

Fakta om skolenheten

Toråsskolan F-3 ligger i Vallda i Kungsbacka kommun. Skolan ingår i Varla-Vallda pedagogiska enhet. Skolan är sedan höstterminen 2013 uppdelad i två skolenheter, varav Toråsskolan F-3 utgör den ena. Skolenheten leds av en rektor.

Toråsskolan F-3 har 317 elever i förskoleklass och årskurserna 1-3. Eleverna i förskoleklass och årskurs 1 går i åldersblandade klasser. Från och med årskurs 2 är eleverna indelade i åldershomogena klasser. Skolenheten delar elevhälsa med Toråsskolan 4-9. Sammantaget har eleverna i F-3 tillgång till fem specialpedagoger. Därutöver finns tillgång till skolpsykolog, kurator och skolsköterska.

Enligt skolans egen statistik från vårterminen 2013 nådde 90 procent av eleverna i årskurs 3 kunskapskraven i matematik. Motsvarande andel var för svenska 92 procent, naturorienterande- respektive samhällsorienterande ämnen 97 procent.

Helhetsbedömning

Rektorn vid Toråsskolan F-3 måste ta ett större ansvar för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet måste utvecklas så att rektorn och personalen får en tydlig och heltäckande bild av verksamhetens resultat i förhållande till de nationella målen för utbildningen. Detta är nödvändigt för att kunna analysera resultaten och formulera åtgärder för att utveckla verksamheten. Rektorn måste ta ett större ansvar för att skolans kvalitetsarbete dokumenteras.

Rektorn måste även ta ett större ansvar för att lärarkompetensen vid skolenheten till fullo används utifrån lärarnas behörighet och legitimation. Skolan använder i vissa fall legitimerade lärare för undervisning som de inte har behörighet för, trots att det finns lärare med rätt behörighet att tillgå och att det inte finns några andra särskilda skäl med hänsyn till eleverna. Det finns också brister i skolans arbete med att sammanfatta i de individuella utvecklingsplanerna vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. I övrigt visar tillsy-

nen att eleverna i stort upplever att skolan erbjuder en trygg miljö och att det finns fungerande rutiner för att upptäcka och komma tillrätta med kränkande behandling. Rektorn och personalen bedriver också ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid sin tillsyn samt de ingripanden som Skolinspektionen funnit befogade med anledning av de konstaterade bristerna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 26 maj 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- I de individuella utvecklingsplanerna ska det framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren i årskurs 1 – 5 en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Skolinspektionen har tagit del av exempel på individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (IUP) som upprättats vid Toråsskolan F-3. Av dessa framgår inte överhuvudtaget vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. I stället anges att det saknas utvecklingsområden i ämnet. I intervju med den person som vid skolan ansvarar för det administrativa system i vilket de skriftliga omdömena skrivs händer det att lärarna ibland skriver framåtsyftande insatser och att detta i så fall görs på andra ställen i det digitala systemet.

Utredningen visar att det i de individuella utvecklingsplanerna inte alltid framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektor ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning, utvärdering och utveckling av utbildningen.
- Rektor ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det genomförs ett kvalitetsarbete på skolenhetsnivå som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Enligt läroplanen har rektorn ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Skolinspektionen har tagit del av skolans dokumenterade kvalitetsarbete genom "Uppföljning systematiskt kvalitetsarbete läsåret 2012-2013". Dokumentet innehåller en redovisning av kunskapsresultaten i varje årskurs (1-3) och ämne. Det finns dock inte redovisat några slutsatser med utgångspunkt från analyser av varför resultaten i de olika årskurserna och ämnena ser ut som de gör. Det finns exempelvis ingen redovisad slutsats av varför flickor når bättre resultat än pojkar eller varför andelen pojkar med åtgärdsprogram är betydligt högre än andelen flickor med åtgärdsprogram.

I övrigt mallen för skolans redovisning disponerad så att rektorn tillsammans med sin personal ska utvärdera skolans arbete med läroplanens olika områden. Härutöver ska skolan bland annat även utvärdera arbetet med åtgärdsprogram

och likabehandlingsplanen. Det saknas dock dokumenterade utvärderingar av flera av dessa områden. Detta bekräftas av både elevhälsan, lärare och rektorn. Enligt elevhälsan sker i hög utsträckning utvärderingar av arbetet med elever i behov av särskilt stöd på både individnivå och skolnivå, men de brister i att dokumentera detta arbete. Rektorn instämmer i detta och anser dessutom att skolan bland annat brister i att utvärdera arbetet med normer och värden, elevernas ansvar och inflytande. Han menar att skolan saknar kunskap om kvalitén på det arbete som genomförs avseende flera av de viktiga processer som sker i skolan. Både lärare och rektorn uppger vidare att det saknas en planering av hur utformningen av elevinflytandet ska ske. Detta leder enligt lärarna till att de saknar en samsyn kring vad elevinflytande innebär i praktiken.

Utredningen visar att rektorn inte, i tillräcklig utsträckning, tar ansvar för att det genomförs utvärderingar av verksamhetens kvalitet. Vidare bedrivs inte, i tillräcklig utsträckning, ett systematiskt och dokumenterat kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Personalkompetens

Bedömning

Kungsbacka kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning ska bedriva undervisningen.

Motivering

Enligt skollagen får endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen. Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller nämnda krav eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen, under vissa förutsättningar.

Av de uppgifter rektorn har lämnat i samband med tillsynen framgår att det finns legitimerade lärare som undervisar i ämnen som inte omfattas av legitimationen. Det innebär till exempel att det finns elever som får undervisning i engelska, samhällsorienterande- och naturorienterande ämnen av en legitime-

rad lärare som inte har behörighet att undervisa i dessa ämnen. I rektorns redovisning och i intervju med rektorn framkommer också att det finns lärare på skolan med sådan legitimation att kravet på behörighet kan tillgodoses i samtliga klasser och ämnen. Rektorn har inte redovisat några särskilda skäl för att legitimerade lärare bedriver undervisning de inte är behöriga för.

Av utredningen framgår att lärarkompetensen vid skolenheten inte till fullo används utifrån lärarnas behörighet och legitimation. Skolan använder i vissa fall legitimerade lärare för undervisning som de inte har behörighet för, trots att det finns lärare med rätt behörighet att tillgå och att det inte finns några andra särskilda skäl med hänsyn till eleverna. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 13 och 18 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Kristina Svensson och jurist Julie Svane.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Beslutsfattare

Erik Bergeå
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.